

На основу члана 65. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 23/18 др.закон, 73/18, 67/19, 6/20 др. закони, 11/21 аутентично тумачење, 67/21 и 67/21 др.закон), члана 26. Статута Факултета спорта и физичког васпитања у Нишу, Наставно-научно веће Факултета спорта и физичког васпитања у Нишу, на својој седници одржаној дана 11.07.2022. године, донело је следећу

ОДЛУКУ

ДОНОСИ СЕ Одлука о усвајању ПРАВИЛНИКА О ЗАШТИТИ ОД ЗЛОСТАВЉАЊА У ОБРАЗОВНОМ И РАДНОМ ПРОЦЕСУ НА ФАКУЛТЕТУ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА У НИШУ.

Текст ПРАВИЛНИКА саставни је део ове одлуке.

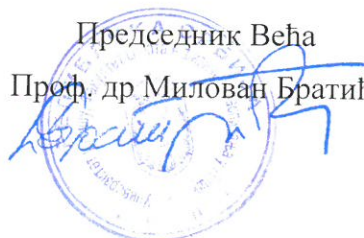
Одлуку доставити: запосленима Факултета, општој служби и писарници Факултета.

НАСТАВНО- НАУЧНО ВЕЋЕ ФАКУЛТЕТА СПОРТА И ФИЗИЧКОГ
ВАСПИТАЊА У НИШУ

Бр. 04-915/12

У Нишу, 11.07.2022. године

Председник Већа
Проф. др Милован Братић

На основу члана 65. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, 88/2017, 27/2018 др.закон, 73/2018, 67/2019, 6/2020 др.законои, 11/2021 аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 др.закон), члана 26. Статута Факултета спорта и физичког васпитања у Нишу, Наставно-научно веће Факултета спорта и физичког васпитања у Нишу, на својој седници одржаној дана 11.07.2022.године усвојило је следећи

ПРАВИЛНИК

О ЗАШТИТИ ОД ЗЛОСТАВЉАЊА У ОБРАЗОВНОМ И РАДНОМ ПРОЦЕСУ

НА ФАКУЛТЕТУ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА У НИШУ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о заштити од злостављања у образовном и радном процесу на Факултету спорта и физичког васпитања у Нишу (у даљем тексту: Правилник) ближе се одређују појмови везани за сексуално узнемиравање, сексуално уцењивање, сексистичку дискриминацију као и за све остале облике злостављања у образовном и радном процесу, превенција и забрана ових облика понашања, мере спречавања и поступци заштите лица од свих облика злостављања, а у циљу изградње и очувања начела академских слобода, једнаких могућности, поштовања интегритета и људског достојанства свих учесница и учесника у процесу високошколског образовања.

Члан 2.

Одредбе овог Правилника односе се на сва запослена лица и Студенте/киње, на лица која су у поступку селекције за упис на студијски програм, као и на Полазнике/це програма које организује Факултет спорта и физичког васпитања у Нишу (у даљем тексту: Факултет).

Запослено лице на Факултету у смислу овог Правилника је лице у радном односу и лице које је ангажовано на раду ван радног односа на Факултету, у складу са законом (у даљем тексту: Запослени/а).

Студент/киња Факултета, у смислу овог Правилника је лице које има статус студента у складу са Законом о високом образовању или лице које има статус полазника програма (у даљем тексту: Студент/киња) на Факултету.

Образовни процес у смислу овог Правилника односи се на предавања, вежбе, консултације, испите, истраживачке и научне пројекте, као и све остале праксе које се организују у просторијама Факултета, као и ван њих, ако су у вези са студијама за које је надлежан Факултет.

Радни процес у смислу овог Правилника односи се на извођење радних задатака свих запослених лица на Факултету, укључујући наставно и ненаставно особље, а који претпостављају међусобну комуникацију, као и комуникацију са студентима/кињама.

Одредбе овог Правилника односе се на све облике наставе и комуникације између Студената/киња, затим између Запослених, као и између запослених и Студената/киња, укључујући и оне у оквиру којих су Студенти/киње послати на праксу с циљем остваривања наставног програма за које је надлежан Факултет.

Члан 3.

Запослени/е и Студенти/киње Факултета који не поштују забране и одредбе о правилима понашања утврђене овим Правилником чине прекршај којим угрожавају образовни и радни процес, нарушавајући интегритет и људско достојанство учесника/ца у процесу високог образовања.

Поступци прописани Правилником не представљају замену за грађанске, кривичне, управне, дисциплинске и друге поступке који су уређени законима и општим актима Факултета.

Циљ и начела

Члан 4.

Циљ овог Правилника је снажење људског достојанства и личног интегритета свих чланова универзитетске заједнице.

Овим Правилником изражава се суштинска посвећеност Факултета забрани дискриминације и било каквог облика злостављања, уцењивања и узнемиравања.

Свако запослено или ангажовано лице на раду ван радног односа на Факултету, студент/киња, лице које је у поступку уписа студијског програма, као и полазници/це програма које организује Факултет, дужно је да поступа према другом запосленом, студенту, лицу ангажованом на раду ван радног односа, као и лицу које је у поступку уписа студијског програма или је полазник програма, поштујући његово лично достојанство и на начин којим се обезбеђује безбедно и здраво академско окружење и радна средина и развија колегијалност.

Члан 5.

На Факултету је забрањена свака врста злостављања, узнемиравања, сексуалног узнемиравања, уцењивања, сексуалног уцењивања, дискриминације и сексистичке дискриминације у образовном и радном процесу.

С обзиром на то да наставници/е и сарадници/е на Факултету обављају посебну врсту посла који захтева висок степен професионалне и моралне одговорности, те да у односу на Студенте/киње и друге Запослене поступају са позиције ауторитета, понашање противно одредбама овог Правилника може се окарактерисати и као тешка повреда радне обавезе и непоштовање радне дисциплине запослених на Факултету.

II ПОЈМОВИ ЗЛОСТАВЉАЊА, УЗНЕМИРАВАЊА, СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА, УЦЕЊИВАЊА, СЕКСУАЛНОГ УЦЕЊИВАЊА, ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И СЕКСИСТИЧКЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Члан 6.

Злостављање у образовном и радном процесу је свако вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства лица, а које изазива нелагоду,

страх, збуњеност, угрожава самопоштовање и достојанство, или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.

Односи се на кињење, ниподаштавање, подсмивање, ругање, понижавање, вређање, негативне квалификације личности, социјалну деградацију, континуирано оспоравање напретка и домета, намерно игнорисање, неправедно и пристрасно третирање студената или наставника на туђу штету, непримерено опхођење, претње и застрашивање, узнемиравање, уцењивање, физичко зачикивање, гурање, чупање, нападање, ограничавање кретања, друге облике физичког кажњавања и излагање непримереним ситуацијама или садржајима.

Узнемиравање

Члан 7.

Узнемиравање, у смислу овог Правилника, јесте свако нежељено вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства узнемираног лица, а које изазива страх или ствара непријатељско, понужавајуће или увредљиво окружење.

Под непожељним актом подразумева се свако понашање противно вољи узнемираног лица.

Сексуално узнемиравање

Члан 8.

Сексуално узнемиравање, у смислу овог Правилника, јесте сваки нежељени вербални, невербални или физички акт сексуалне природе које има за циљ или представља повреду достојанства узнемираног лица, засновано на полу, или на сексуалној оријентацији, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.

Вербално сексуално узнемиравање односи се на нежељене вербалне примедбе и предлоге, алузије или провокације са сексуалном конотацијом, нежељене позиве (укључујући електронску комуникацију- поруке и објаве послате путем телефона, електронске поште, друштвених мрежа и слично, а које нису везане за школске односно професионалне задатке), нежељено изношење шала и опаски које су полно обојене, укључујући алузије на пол и/или род и сексуалну оријентацију (коментарисање и/или постављање питања о изгледу, облачењу, деловима тела, партнеру), добацивање, ругање и исмевање који су полно и/или родно обојени или имају сексуалне конотације, као и на друге поступке који представљају повреду достојанства лица, укључујући и ословљавање које је полно и/или родно обојено или садржи сексуалне конотације, као и остали слични облици сексуалног узнемиравања.

Невербално сексуално узнемиравање односи се на непримерене гестове и поступке, одмеравање интимних делова тела, слање приватних фотографија, као и фотографија делова тела, облизивање, звиждање, уздисање и испољавање звукова који указују на сексуалну побуђеност, самододиривање интимних делова тела или делова тела у њиховој непосредној близини у присуству друге особе, приближавање које нарушава лични простор особе, као и емоционално прогањање и остали слични облици сексуалног узнемиравања.

Физичко сексуално узнемиравање односи се на нежељене физичке додире као што су тарење, трљање, хватање око струка, мажење по леђима, коленима или другим деловима тела, штипање и

голицање, коришћење показних вежби за интимне физичке додире и телесно приближавање, физичко напаствовање, спречавање кретања и принудно излагање сексуалним садржајима, као и остали слични облици сексуалног узнемиравања.

Уцењивање

Члан 9.

Уцењивање је свако понашање које се спроводи у циљу прибављања користи и погодности за лице које уцењује, а врши се претњом да ће се против узнемираваног или њему блиског лица открити нешто што би шкодило њиховој части или угледу, као и сугестије, предлози или тражење различитих врста услуга уз претњу узнемираваном лицу да ће му у случају одбијања бити угрожена права, отежано или онемогућено остваривање обавеза или да ће се изнети нешто што може шкодити части или угледу узнемираваног или њену блиског лица.

Сексуално уцењивање

Члан 10.

Сексуално уцењивање је свако понашање Запосленог/е или Студента/киње у виду сугестије, предлога или тражења услуга сексуалне природе, ради нарушавања одређених права или испуњавања обавеза на Факултету или понашање којим се лицу прети да ће му у случају одбијања пружања тражених услуга сексуалне природе бити угрожена права, отежано или онемогућено остваривање обавеза или да ће се изнети нешто што може шкодити части или угледу узнемираваног лица.

Сексуалним уцењивањем може се уценити остваривање права и обавеза лица блиског узнемираваном лицу, на тај начин што се прети онемогућавањем остваривања права њему/њој блиског лица, у случају одбијања да поступи у складу са захтевима уцењивача.

Дискриминација

Члан 11.

Дискриминација или дискриминаторско поступање је свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање према узнемираваном лицу на основу неког његовог личног својства (раса, боја коже, држављанство, национална припадност или етничко порекло, језик, верско или политичко убеђење, пол, род, родни идентитет, сексуална оријентација, полне карактеристике, ниво прихода, имовно стање, рођење, генетске особености, здравствено стање, инвалидитет, брачни и породични статус, осуђиваност, старосно доба, изглед, чланство у политичким, синдикалним или другим организацијама и сл.), што за последицу има неједнакост у шансама да оствари своја права на Факултету. То је неједнако третирање, искључивање, односно довођење у подређен положај узнемираваног лица које се налази у истој, сличној или упоредивој ситуацији са лицима која нису предмет дискриминације.

Сексистичка дискриминација

Члан 12.

Сексистичка дискриминација је сваки вербални и невербални акт Запосленог/е или Студента/киње којим се исказују/ пропагирају полне и родне предрасуде или предрасуде везане за сексуалну оријентацију и које доводе до дискриминације по полу, роду или сексуалној оријентацији.

III ОБАВЕЗЕ ФАКУЛТЕТА У ВЕЗИ СА ЕДУКАЦИЈОМ И ПРЕВЕНЦИЈОМ

Члан 13.

Сви Запослени/е на Факултету, као и сви студенти/киње у обавези су да својим понашањем омогуће неометано извођење наставе и студијских програма у безбедној радној средини, да развијају колегијалност, право на различитост и достојанство појединца који учествују у образовном и радном процесу на Факултету.

Члан 14.

Са циљем превенције, препознавања и спречавања свих врста злостављања, узнемиравања, сексуалног узнемиравања, уцењивања, сексуалног уцењивања, дискриминације и сексистичке дискриминације (у даљем тексту: сви облици злостављања) на Факултету се спроводе редовне информативно-едукативне активности и оспособљавање запослених и студената/киња да препознају узорке, облике и последице вршења злостављања у образовном и радном процесу.

Сви Запослени и Студенти/киње морају бити благовремено и на адекватан начин обавештени о забрани, као и мерама спречавања и поступцима заштите од свих облика злостављања у образовном и радном процесу на Факултету.

Члан 15.

У пословима редовног обавештавања и оспособљавања Запослених и Студената/киња учествује Лице за помоћ и подршку кроз организацију информативно-едукативних активности.

Лице за помоћ и подршку преузима обавезу да организују информативно-едукативне активности за Запослене и Студенте/киње најмање једампут годишње, на почетку школске године.

Све релевантне информације у вези са едукацијом и заштитом од свих облика злостављања у образовном и радном процесу постављају се на интернет страници Факултета- у одељку који је намењем студентима/кињама и у Водичу за бруцоше. На интернет страницама Факултета објављују се и подаци за контакт Лица за помоћ и подршку, као и овај Правилник.

IV ПОСТУПЦИ СПРЕЧАВАЊА И ЗАШТИТЕ ОД СВИХ ОБЛИКА ЗЛОСТАВЉАЊА У ОБРАЗОВНОМ И РАДНОМ ПРОЦЕСУ

Члан 16.

Факултет је дужан да заштити Запослене и Студенте/киње од свих облика злостављања у образовном и радном процесу.

Поступци спречавања и заштите од свих облика злостављања су:

- 1) консултативни поступак и
- 2) поступак по пријави злостављања у образовном и/или радном процесу.

Консултативни поступак

Члан 17.

За консултативни поступак је надлежно Лице за помоћ и подршку.

Лице за помоћ и подршку, на предлог декана Факултета бира Наставно-научно веће Факултета.

Као Лице за помоћ и подршку се бирају особе које су сензибилисане за теме злостављања у образовном и радном процесу, а посебно за питања родно заснованог насиља, родне дискриминације, сексуалног узнемиравања и уцењивања, односно особе које поседују знања о распрострањености и последицама ових појава.

Члан 18.

Особа која сматра да је била изложена одређеном облику злостављања може се ради консултација обратити Лицу за помоћ о подршку.

Консултативни поступак пред Лицом за помоћ и подршку је неформалан и не воде се службене евиденције.

Поступак се води у поверљивој форми тако да лични подаци особе која сматра да је била изложена злостављању могу да остану тајни, на захтев те особе, што обавезује Лице за помоћ и подршку да поштује принципе поверљивости и заштите података о личности.

Члан 19.

Током консултативног поступка Лице за помоћ и подршку обавља разговор са Студентом/кињом или Запосленим/ном и пружа му/јој помоћ и подршку.

По обављеном разговору и у договору са Студентом/кињом или Запосленим/ом који/а сматра да је био/ла изложен/а злостављању, Лице за помоћ и подршку одлучује о даљим поступцима који могу бити:

- информисање о процедури формалне пријаве Комисији за заштиту од злостављања у образовном и радном процесу (у даљем тексту: Комисија);
- савет и препорука на који начин да реагује уколико се злостављање понови;
- предлог декану Факултета да се облици наставе или рада обављају у другачијим околностима;
- помоћ приликом подношења пријаве злостављања, као и приликом прикупљања материјала којим се евидентирају одређени облици забрањеног понашања.

Члан 20.

Лице за помоћ и подршку, једном годишње доставља декану извештај о раду који садржи анализу одржаних консултативних поступака, и предлоге мера како би се у будућности таква понашања превенирала.

Годишњи извештаји не садрже податке о личности које сматрају да су биле изложене злостављању. Годишњи извештаји садрже податке о запосленима и или студентима који су у консултативним поступцима именовани као потенцијални учиниоци повреде одредаба овог Правилника.

Поступак по пријави злостављања у образовном или радном процесу

Члан 21.

Покретање поступка по пријави злостављања у образовном или радном процесу није условљено претходно обављеним консултативним поступком.

Члан 22.

Пријаву злостављања у образовном или радном процесу може поднети особа која сматра да је претрпела злостављање, као и Запослени/а или Студент/киња који сазна за понашање за које оправдано верује да крши забране и одредбе овог Правилника, уз сагласност особе за коју се сматра да је претрпела такво понашање.

Особа која сматра да је претрпела злостављање у образовном или радном процесу, или Запослени/а односно Студент/киња који сазна за такво понашање подноси Пријаву злостављања Председнику Комисије (у даљем тексту: Председник), који је надлежан за покретање поступка по примљеној пријави.

У току поступка по пријави злостављања у образовном или радном процесу, особа која сматра да је претрпела злостављање може у поступак да укључи Лице за помоћ и подршку, које присуствује поступку по поднетој Пријави, без права гласа.

Члан 23.

Пријаву злостављања у образовном или радном процесу која се односи на понашање Запосленог/е, Студента/киња може поднети у року од 6 месеци од извршења.

Рок за пријаву почиње да тече од дана када је последњи пут извршено понашање које је квалификовано као злостављање у образовном или радном процесу.

Члан 24.

Пријава треба да буде у форми писменог захтева и да садржи:

- име и презиме подносиоца/тељке;
- име и презиме особе/а која се наводи као извршилац злостављања у образовном или радном процесу;
- временски период када је наведено понашање извршено;
- место догађаја;
- опис догађаја;
- имена сведока (ако их је било);
- друге информације од значаја, укључујући и доказни материјал;
- потпис подносиоца/тељке пријаве и
- датум подношења пријаве.

Ако пријава не садржи податке из става 1. алинеја 1,2,3,4,5, 8 и 9 овог члана сматраће се неуредном.

У случају неуредне пријаве, Председник ће позвати подносиоца/тељку да допуни пријаву сам, или уз подршку Лица за помоћ и подршку.

У случају да пријаву не допуни у року од 7 дана од пријема позива, сматраће се да је одустао/ла од пријаве.

Уколико је уредна пријава предата Лицу за помоћ и подршку, оно је дужно да о томе обавести Председника, најкасније у року од 3 (три) дана од пријема пријаве.

Члан 25.

Наставно-научно веће Факултета, на предлог декана Факултета именује трочлану Комисију.

Лице за помоћ и подршку не може бити члан Комисије.

Чланови Комисије већином гласова бирају председника Комисије.

Мандат чланова Комисије траје 3.године. Чланови Комисије могу бити поново именовани, у максималном трајању од два мандата за редом.

Члан 26.

Комисија ради и одлучује на седницама.

Комисија може пуноважно да заседа и одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја чланова.

Одлуке Комисије су пуноважне уколико се за њих изјасни већина од укупног броја чланова.

Комисија доноси одлуке јавним гласањем.

О току седнице води се записник, који потписују Председник и записничар кога је одредио Председник.

Председник у року од 5 дана од дана пријема уредне Пријаве обавештава декана, који је дужан да утврди и спроведе мере које имају за циљ смањење контакта особе која подноси пријаву и особе која је у захтеву наведена као учинилац на најмању могућу меру, до окончања поступка, водећи рачуна о поверљивости и заштити приватности и података о личности.

Члан 27.

Чланови Комисије проверавају пријаву, прикупљају доказе и обављају разговоре са особама које су именоване у поступку.

Након провере уредности пријаве, Комисија се обраћа особи која је наведена као извршилац злостављања, упознаје је са пријавом и оставља јој рок од осам дана да се о томе писменом изјасни.

Члан 28.

Након што Комисија прими и размотри сву документацију, може донети следећу Одлуку:

- да пријаву одбаци, уколико је иста непотпуна, неблаговремена или поднета од старане неовлашћених лица;
- да поступање које је пријављено не представља злостављање у складу са овим Правилником;
- да не постоји довољно доказа да се злостављање у образовном или радном процесу догодило;
- да се злостављање у образовном или радном процесу десило.

У случају да се утврди да се злостављање десило, Комисија проценује тежину повреде одредаба овог Правилника и доноси једну од мера предвиђену овом Правилником.

Члан 29.

Мере за повреду забране утврђене овим Правилником су опомена, јавна опомена и јавна осуда.

Опомена се изриче лицу које је извршило лакшу повреду одредаба овог Правилника, у случајевима када се сексуално узнемиравање, сексистичка дискриминација или неки други облик узнемиравања и злостављања догодио само једном и искључиво у вербалној форми (као коментар или опаска). Опомена се изриче, уз присуство декана Факултета, уз претпоставку да ће мера довољно утицати на да се више не чине повреде Правилника.

Јавна опомена се изриче лицу које је извршило тежу повреду одредаба овог Правилника, у случајевима када се сексуално узнемиравање, сексистичка дискриминација или неки други облик злостављања догодио више од једног пута, или ако се поступак поновио по изрицању опомене, уз претпоставку да ће мера објављивања довољно утицати на њега да више не врши повреде Правилника. Јавна опомена се објављује на седници Наставно-научног већа Факултета.

Јавна осуда се изриче лицу које је извршило посебно озбиљну и тешку повреду одредаба овог Правилника, тако што је невербално и физички узнемиравало, уцењивало или злостављало оштећену страну, а посебно и у случајевима када је континуирано сексуално узнемиравање, сексуално уцењивање, сексистичка дискриминација и злостављање значајно угрозило психички и/или физички интегритет личности оштећене стране, услед интензитета извршеног поступка и/или кумулативног изазивања страха и нелагоде, те нарушавања образовног или радног процеса. Јавна осуда објављује се на седници Наставно-научног већа, Савета Факултета на огласним таблама и интернет страници Факултета.

Уколико се утврди да је дошло до посебно озбиљне и тешке повреде одредаба овог Правилника, уз јавну осуду Комисија предлаже декану Факултета покретање дисциплинског поступка за утврђивање повреде радне обавезе, како би се преиспитало да ли је и у којој мери дошло до нарушавања радне обавезе и радне дисциплине тиме што је угрожен психички и физички интегритет, као и сигурност учесника/ца у образовном и/или радном процесу.

У даљем поступању, декан може изрећи мере у складу са Законом о раду и Правилником о раду Факултета.

Уколико се у поступку утврди да је злостављање извршено од стране Студента/киње, Комисија предлаже, а декан предузима одговарајуће мере у складу са општим актом о дисциплинској одговорности студената.

Члан 30.

Уколико је злостављање у образовном процесу извршено према Студенту/кињи од стране Запосленог/е, поред изречених мера из члана 29. овог Правилника, Запослени/а се изузима из свих облика рада (часови, испити, консултације итд) са оштећеном страном.

Уколико није могуће организовати извођење наставе на начин предвиђен и ставу 1. овог члана, настава се организује у присуству другог запосленог из реда наставног особља или члана Комисије.

Одредбе из става 1. и 2. примењују се и док траје поступак по пријави злостављања у образовном процесу.

За спровођење одредби из овог члана надлежан је декан Факултета.

Члан 31.

Свака лажна пријава представља недозвољено понашање које ће се санкционисати у складу са законом.

Лажно пријављивање представља пријављивање злостављања у ситуацији у којој је подносилац пријаве свестан, или је морао да буде свестан, да нема основаних разлога за покретање поступака пријављивања, као и ако је подносилац поступак покренуо како би за себе или друго лице прибавио корист или другом лицу нанео штету.

Оправдана сумња на злостављање неће се сматрати лажном пријавом.

Лажном пријавом неће се сматрати ни захтеви за које није било довољно доказа да се утврде чињенице.

Никакве штетне последице неће трпети лице које је:

- покренуло поступак пријављивања злостављања у образовном и радном процесу;
- било сведок злостављања;
- охрабрило на покретање поступка пријављивања.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 32.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Факултета.

НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ ФАКУЛТЕТА СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА У НИШУ

Бр. 04-915/12

У Нишу, 11.07.2022.године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Милован Братић

